

Stahlwerke Peine-Salzgitter AG
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»EKSF — Fællesskabets ansvar uden for kontraktforhold«

Forslag til afgørelse fra dommer J. Biancarelli, der udfører hvervet som generaladvokat, indgivet skriftligt til Rettens Justitskontor den 30. januar 1991	282
Rettens dom (Første Afdeling) af 27. juni 1991	366

Sammendrag af dom

- 1. Erstatningssøgsmål — EKSF — skade som følge af beslutninger — antagelse til realitetsbehandling — betingelser — forudgående annullation — grænser
(EKSF-Traktaten, art. 34)*
- 2. Erstatningssøgsmål — EKSF — skade som følge af annullerede beslutninger — påstand om erstatning — antagelse til realitetsbehandling — betingelser — forudgående konstatering af, at Fællesskabet har begået en fejl, der har påført en direkte og særlig skade — overholdelse af en rimelig frist for at Kommissionen kan træffe forholdsregler til genoprettelse af skaden
(EKSF-Traktaten, art. 34)*
- 3. Ansvar uden for kontraktforhold — EKSF — generel retsakt — Fællesskabets ansvar — betingelser
(EKSF-Traktaten, art. 34; EØF-Traktaten, art. 215, stk. 2)*
- 4. Ansvar uden for kontraktforhold — EKSF — generel retsakt — produktions- og leveringskvotesystem for stål — fastsættelse af en virksomheds kvoter — fastsættelse på grundlag af en fejlagtig vurdering af begrebet usædvanlige omstændigheder og arten af den modtagne støtte — åbenbar og grov overskridelse af grænserne for udøvelsen af skøn — ansvar pådraget
(EKSF-Traktaten, art. 34)*

5. *Ansvar uden for kontraktforhold — EKSF — generel retsakt — produktions- og leveringskvotesystem for stål — Kommissionens fortsatte undladelse af at tilpasse forholdet mellem produktions- og leveringskvoterne på grund af en fejlagtig vurdering af omfanget af sin kompetence — åbenbar og grov overskridelse af grænserne for udøvelsen af skøn — ansvar på draget*

(EKSF-Traktaten, art. 34)

6. *Ansvar uden for kontraktforhold — EKSF — generel retsakt — betingelser — direkte og særlig skade — virksomhed der ikke i henhold til produktions- og leveringskvoteordningen for stål har modtaget de til virksomhedens situation svarende kvoter*

(EKSF-Traktaten, art. 34)

1. Når en beslutning, som kun har virkning i en klart afgrænset periode, annulleres ved dom, har Kommissionen i henhold til EKSF-Traktatens artikel 34 pligt *dels* til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at fuldbyrde dommen, ikke blot for så vidt angår den annullerede retsakt, men også de udtrykkelige eller stiltiende retsakter, der i det væsentlige har samme indhold som den annullerede retsakt, og som er udstedt mellem datoen for dennes ikrafttræden og annullationsdommen, *dels* til at træffe de efter annullationen nødvendige foranstaltninger, for så vidt angår de individuelle retsakter, der er blevet udstedt til gennemførelse af den annullerede generelle retsakt. En påstand, der under et erstatningssøgsmaal har til formål at få fastslået, at sådanne senere retsakter eller gennemførelsesforanstaltninger er behæftet med en mangel, og at der herved er forårsaget et tab, kan derfor ikke afvises, når henses til betingelserne i ovennævnte artikel 34, med den begrundelse, at Domstolen ikke forinden har afsagt annullationsdom.

2. Et erstatningssøgsmaal, som en virksomhed i henhold til EKSF-Traktatens artikel 34, stk. 2, har rejst, efter at der er afsagt en annullationsdom, kan kun admitteres, såfremt Fællesskabets kompetente retsinstant forinden har fastslået, at den annullerede retsakt er behæftet med en mangel, der begrunder ansvar for

Fællesskabet, og at den har påført virksomheden en direkte og særlig skade. Yderligere skal Kommissionen herefter råde over en rimelig frist til at træffe passende foranstaltninger, der er egnet til at sikre en rimelig genoprettelse af den lidt skade og til, om fornødent, at tilstå en passende erstatning.

3. Det følger af EKSF-Traktatens artikel 34, at annullation af en generel retsakt udstedt af Kommissionen ikke er tilstrækkelig til at begrunde ansvar for Fællesskabet. Når henses såvel til nødvendigheden af inden for et fælles retssystem — der ganske vist hviler på tre forskellige Traktater — i videst muligt omfang at sikre en ensartet anvendelse af fællesskabsretten som til sammenhængen mellem de retsbeskyttelsessystemer, der er indført ved de forskellige Traktater, er det hensigtsmæssigt i tilfælde af, at der foreligger en ulovlig generel retsakt, at fortolke begrebet »mangel, der begrunder ansvar for Fællesskabet«, jf. EKSF-Traktatens artikel 34, stk. 1, i lyset af de kriterier, Domstolen har fastsat i sin praksis vedrørende EØF-Traktatens artikel 215, stk. 2.

4. Da Kommissionen efter 1985 inden for rammerne af produktions- og leveringskvotesystemet for stål traf beslutninger om ikke at tilpasse leveringskvoterne for

visse virksomheder og visse produktgrupper, kunne den ikke være uvidende om, at den, når henses til Domstolens praksis, ikke var bemyndiget til ved afgørelsen af, om der forelå usædvanlige vanskeligheder, at tage hensyn til situationen for andre produktgrupper, hvorfor den ikke gyldigt kunne støtte sin afgørelse på det forhold, at virksomheden i det hele havde overskud. Kommissionens fejl forstærkes desuden af, at den, uden påviselig grund, skiftede mening og i adskillige tilfælde tildelte tillægskvoter til virksomheder med overskud, hvorved den ubestrideligt tilsidesatte princippet om ligebehandling af erhvervsdrivende.

5. Kommissionen foretog ikke inden for rammerne af produktions- og leveringskvotesystemet den ændring af en række virksomheders ugunstige forhold mellem leverings- og produktionskvoterne, som den fandt nødvendig med henblik på at fastsætte kvoterne på et rimeligt grundlag, med den begrundelse, at Rådet ikke havde givet sit samtykke, selv om det klart fremgik af Domstolens praksis, at Rådets samtykke kun var nødvendigt for at indføre selve produktionskvoteordningen. Herved overskred Kommissionen åbenbart og groft grænserne for sine beføjelser i forbindelse med gennemførelsen af produktionskvotesystemet, hvorfor der foreligger en mangel, der kan tilskrives Kommissionen, og som begrundet ansvar for Fællesskabet i henhold til EKSF-Traktatens artikel 34, stk. 1.

Da Kommissionen heller ikke — når henses til Domstolens praksis — kunne være uvidende om, at den virkning, som en støtte kan have for en virksomheds resultatopgørelse, ikke kan anses for et gyldigt kriterium for karakterisering af støtte til dækning af driftstab, har den ved at betragte støtte til visse virksomheder som støtte til dækning af driftstab og ved derfor at nægte at tilpasse disse virksomheders kvoter begået en uundskyldelig fejl ved fortolkningen af begrebet driftstab. Det kan således fastslås, at Kommissionen åbenbart og groft har overskredet grænserne for sit skøn i forbindelse med gennemførelse af produktionskvotesystemet, og at Kommissionen derfor har truffet en beslutning, som er behæftet med en mangel, der begrundet ansvar for Fællesskabet, jf. EKSF-Traktatens artikel 34, stk. 1.

6. Den virksomhed, der inden for rammerne af produktions- og leveringskvotesystemet som følge af Kommissionens både ulovlige og culpøse afslag på en ansøgning om tilpasning af virksomhedens leveringskvoter er forpligtet til at afsætte en betydelig del af sin produktion til tabsgivende priser på tredjelandsmarkeder, har lidt en direkte skade, jf. EKSF-Traktatens artikel 34, stk. 1. Skaden må ligeledes anses for særlig i denne bestemmelses forstand, når det er ubestridt, at virksomheden udgør en del af det begrænsede antal virksomheder, der nærmere kan bestemmes, som er ramt af tilsidesættelsen af princippet om ligebehandling af de erhvervsdrivende, og som har lidt en skade, der går ud over grænserne for de økonomiske risici, som er forbundet med virksomhed i den pågældende sektor.